

**ΑΠΟΜΑΓΝΗΤΟΦΩΝΗΜΕΝΑ ΠΡΑΚΤΙΚΑ 1^{ΗΣ} ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ ΤΗΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ**

Δευτέρα 24 Ιουλίου 2017

Στην Αθήνα, σήμερα στις 24 Ιουλίου 2017, ημέρα Δευτέρα και ώρα 10:00 π.μ. συνήλθε στην Αίθουσα Συνεδριάσεων 728 του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας η Εθνική Επιτροπή Θαλάσσιας Περιβαλλοντικής Στρατηγικής (ΕΕΘΠΕΣ, ΦΕΚ ΥΟΔΔ 268/2017) για να συνεδριάσει με θέμα την έγκριση του Προγράμματος Μέτρων που προβλέπει η ενσωμάτωση της Οδηγίας 2008/56/ΕΚ. Λόγω κωλύματος του Προέδρου αυτής και Υπουργού Αναπληρωτή Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Σωκράτη Φάμελλου, καθήκοντα Προέδρου άσκησε ο Ιάκωβος Γκανούλης, Ειδικός Γραμματέας Υδάτων του ΥΠΕΝ (ΦΕΚ Υ.Ο.Ο.Δ. 268/08.06.2017). Η συνεδρίαση αυτή διήρκεσε 90' λεπτά, όπως προκύπτει και από το αρχείο της μαγνητοφώνησης. Τη γραμματειακή υποστήριξη και τήρηση των πρακτικών της ΕΕΘΠΕΣ παρείχε η Ειδική Γραμματεία Υδάτων δια των υπαλλήλων της, Γεώργιου Κουράκου και Κωνσταντίνας Τσάτσιου, οι οποίοι έχουν οριστεί γραμματέας και αναπληρώτρια γραμματέας της ΕΕΘΠΕΣ. Για την απομαγνητοφώνηση της συνεδρίασης και την καταγραφή των Πρακτικών χρησιμοποιήθηκε από τη γραμματεία της ΕΕΘΠΕΣ το σύνολο του μη ακατάληπτου υλικού.

Στην Επιτροπή διαπιστώθηκε η νόμιμη απαρτία με τη συμμετοχή των παρακάτω μελών με δικαίωμα ψήφου:

Ιάκωβος Γκανούλης, Αναπληρωτής Προέδρου, Ειδικός Γραμματέας Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Χριστίνα Μπαριτάκη, Γενική Γραμματέας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Ειρήνη Κλαμπατσέα, Γενική Γραμματέας Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Κωνσταντίνος-Νικόλαος Πουλάκης, Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου
Εσωτερικών

Ηλίας Ξανθάκος, Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης
Ελένη Παπαδοπούλου, Γενική Γραμματέας Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου
Οικονομικών

Διονύσης-Χαράλαμπος Καλαματιανός, Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου
Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

Ιωάννης Γιαννέλλης-Θεοδοσιάδης, Γενικός Γραμματέας Αιγαίου και Νησιωτικής
Πολιτικής του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

Τρύφων Παρασκευόπουλος, Πρέσβης, Γενικός Διευθυντής της Γενικής Δ/σης
Πολιτικής Εθνικής Άμυνας και Διεθνών Σχέσεων του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας

Πλην των ανωτέρω κατά τη συνεδρίαση συμμετείχαν τα ακόλουθα μέλη χωρίς
δικαίωμα ψήφου:

Βίκυ Γιαβή, Γενική Διευθύντρια Αποκέντρωσης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης του
Υπουργείου Εσωτερικών

Μαρία Γκίνη, Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου
Περιβάλλοντος της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων

Μίνα Κούρτη, Υπάλληλος της Γενικής Γραμματείας Αιγαίου & Νησιωτικής
Πολιτικής του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

Παναγιώτης Παναγιωτίδης, ερευνητής Ελληνικού Κέντρου Θαλασσίων Ερευνών

Δημήτριος Παναγιωτόπουλος, Ταξίαρχος Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας

Καλυψώ Πολυχρονάκη, Υπάλληλος Υπουργείου Τουρισμού

ΙΑΚΩΒΟΣ ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ-ΕΙΔΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΥΔΑΤΩΝ:

Καλώς ήρθατε σε αυτή την πρώτη συνεδρίαση της Εθνικής Επιτροπής Θαλάσσιας
Περιβαλλοντικής Στρατηγικής. Είναι πολύ σημαντικό γιατί αναφέρεται στην Οδηγία
Πλαίσιο της Θαλάσσιας Στρατηγικής για την προστασία των θαλασσίων υδάτων και
αυτό έχει επιπτώσεις βέβαια όχι μόνο στην οικονομία, στα αλιεύματα, στα

οικοσυστήματα, στο περιβάλλον, την ποιότητα ζωής, τον τουρισμό και σε πάρα πολλές πτυχές της οικονομίας. Επομένως, σήμερα βρισκόμαστε εδώ σαν Εθνική Επιτροπή αυτής της Οδηγίας Πλαίσιο. Ήδη έχουμε καθυστέρηση για αυτά τα μέτρα κι επομένως είναι πολύ σημαντικό σήμερα να συμφωνήσουμε ποια είναι αυτά τα οποία θα προτείνουμε ως επιτροπή, η οποία θα τα αξιολογήσει. Βέβαια είναι μια διαδικασία έτσι αρκετά επίπονη, αλλά νομίζω είμαστε σε καλή θέση για να μπορέσουμε να προχωρήσουμε. Τώρα θα πρέπει να δούμε λιγάκι τον Κανονισμό.

Πριν πάμε στα μέτρα θα ήθελα να πω ότι σύμφωνα με τον Κανονισμό, Πρόεδρος της Επιτροπής είναι ο Υπουργός Αναπληρωτής Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κύριος Φάμελλος, ο οποίος ήταν να προεδρεύσει αυτής της Επιτροπής αλλά λόγω διαφόρων υποχρεώσεων δεν είναι δυνατόν να είναι σήμερα εδώ. Επομένως, τον αντικαθιστώ εγώ σαν Ειδικός Γραμματέας της ΕΓΥ σύμφωνα με τον Κανονισμό. Επίσης, σύμφωνα με τον Κανονισμό προβλέπεται η αποτύπωση όλης της συνεδρίασης σε μαγνητόφωνο, αυτό θα το κάνουμε για λόγους διαδικαστικούς και για λόγους πρακτικών. Εδώ δίπλα μου είναι η Διευθύντρια της ΕΓΥ της Δ/σης Α', κυρία Γκίνη και για τα χρέη γραμματείας είναι δύο στελέχη της ΕΓΥ, η κυρία Τσάτσιου και ο κύριος Κουράκος που θα κρατήσουνε και σημειώσεις και θα επιληφθούν επίσης των πρακτικών. Αυτά τα μέτρα βγήκανε μετά από διαβούλευση, μετά από συναντήσεις με ειδικούς επιστήμονες και κυρίως το ΕΛΚΕΘΕ, το οποίο έχει τον πρώτο ρόλο σαν επιστημονικός συνεργάτης και ειδικός στα θαλάσσια. Είναι εδώ ο κύριος Παναγιωτίδης, ο οποίος συνέβαλε πάρα πολύ στην κατάρτιση των μέτρων. Επομένως, αν έχετε ερωτήσεις και κάποια σχόλια είναι εδώ ο κύριος Παναγιωτίδης. Ωστόσο, υπάρχουν κι άλλοι συνεργάτες που πήραν μέρος σε αυτή την σύνθεση των μέτρων. Επομένως, τα μέτρα που θα πάρουμε με τον ίδιο τρόπο και με κάποιες μικρο-αλλαγές ταυτίζονται και με τα μέτρα, τα οποία απαιτούνται για το μεσογειακό σχέδιο δράσης. Τώρα η διαβούλευση αυτών των μέτρων κράτησε περίπου δυο μήνες και έχουν ληφθεί υπόψη όλες οι παρατηρήσεις που γίνονται σε αυτή την περίοδο, αλλά βεβαίως και σήμερα αν έχετε κάποιες παρατηρήσεις ή κάποιες συμπληρώσεις για κάποια πρόσθετα μέτρα ή κάποιες προτάσεις μπορούν να συζητηθούν. Επομένως, αν πάμε λιγάκι στην επόμενη διαφάνεια θα δούμε ποια είναι η δομή όλου αυτού του πλαισίου. Αυτό είναι ένα κέλυφος 'η θαλάσσια στρατηγική', το οποίο εμπεριέχει πάρα πολλές επιστήμες και πάρα πολλές ειδικότητες. Ξεκινάει από μια προετοιμασία που είναι η προκαταρκτική αξιολόγηση της κατάστασης που επικρατεί, αυτό έγινε το

2012, η χώρα μας ήταν από τις πρώτες χώρες που έκανε αυτή την προετοιμασία με πολύ καλό αποτέλεσμα. Το θέμα είναι πώς θα πετύχουμε αυτό που λέμε καλή περιβαλλοντική κατάσταση και η καλή περιβαλλοντική κατάσταση είναι ένα σύνολο χημικών και βιολογικών και μικροβιολογικών ή οικολογικών παραμέτρων και αυτό που μένει απ' όλη την εφαρμογή της Οδηγίας είναι το πώς μπορούμε να κρατήσουμε τις θάλασσές μας σε αυτήν την κατάσταση. Αυτό είναι πολύ σημαντικό γιατί ξέρετε τα προβλήματα είναι πάρα πολλά και τελευταία μιλάμε για τα απορρίμματα στη θάλασσα και τα πλαστικά στη θάλασσα, τα οποία είναι ένα καίριο πρόβλημα, που εάν δε μειωθούν στην πηγή λένε ότι το 2050 σε όλους τους ωκεανούς, θα επιπλέουν ή θα είναι στο βυθό πλαστικά που θα ισοδυναμούν με το βάρος όλων των αλιευμάτων των ψαριών που βρίσκονται στους ωκεανούς. Ενώ ξέρουμε ότι για τη Μεσόγειο έχουν μειωθεί πάρα πολύ τα αλιεύματα μπορεί να έχουμε και 70% εισαγωγή ψαριών, 20% είναι περίπου από τις ιχθυοκαλλιέργειες, επομένως η μείωση αυτών των αλιευμάτων είναι πολύ σημαντικό να ανακοπεί και είναι μέσα στα μέτρα και μέσα στη θαλάσσια στρατηγική. Η επόμενη διαφάνεια δείχνει πώς λειτουργεί αυτή η Οδηγία Πλαίσιο. Είναι μια κυκλική διαδικασία, το 2012 έγινε επομένως μια πρώτη αξιολόγηση της κατάστασης, θέσαμε τους περιβαλλοντικούς στόχους, αυτοί είναι γνωστοί και κοινοί. Όλη η ιστορία είναι ένα καλό πρόγραμμα ή πολλά προγράμματα συνεχούς παρακολούθησης, το monitoring, το οποίο έχει αναλάβει κυρίως το ΕΛΚΕΘΕ αλλά όχι μόνο. Είναι κι άλλα ινστιτούτα όπως το ΙΝΑΛΕ για την αλιεία. Αυτά τα προγράμματα συνεχούς παρακολούθησης οδηγούν στα προγράμματα μέτρων. Είμαστε στο 2017, πρέπει λοιπόν να βιαστούμε. Κάθε έξι χρόνια ο κύκλος επαναλαμβάνεται, επομένως δεν λήγει το θέμα με τα μέτρα που θα προτείνουμε σήμερα, αλλά αυτά θα αξιολογηθούν και πάλι με τα προγράμματα συνεχούς παρακολούθησης για να βελτιωθούν. Κι η επόμενη διαφάνεια μας δείχνει τις θαλάσσιες οικολογικές υποπεριοχές, όπως έγινε με πρόταση του ΕΛΚΕΘΕ. Βασικά το Ιόνιο, το Αιγαίο και η Λεβαντίνη θάλασσα νότια της Κρήτης είναι οι τρεις περιοχές. Το Αιγαίο με βάση την πρόταση του ΕΛΚΕΘΕ χωρίζεται σε τρεις υποπεριοχές το βόρειο το μέσο και το νότιο Αιγαίο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ: Έτσι, είναι από την πρώτη καταγραφή το 2012.

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Ναι άρα δεν υπάρχει κάποια αντίρρηση εδώ.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ: Θα την είχαν εκφράσει εάν υπήρχε κάποια αντίρρηση εξάλλου είναι βασισμένη σε ωκεανογραφικά κριτήρια, δεν την έφτιαξε το ΕΛΚΕΘΕ αλλά το ΕΛΚΕΘΕ συμφωνεί.

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Ωραία: νομίζω ότι είναι πολύ σημαντικό να έχουμε κι αυτή τη διάκριση.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ: Ναι.

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Ναι γιατί, κοιτάζτε, πολλές φορές εκεί που εκβάλλουν τα ποτάμια παραδείγματος χάριν σημασία έχει τι ρύπανση προέρχεται από χερσαίες πηγές. Γιατί τα ποτάμια επηρεάζουν τη θάλασσα και μαζί με τη θάλασσα ουσιαστικά λειτουργούν ενιαία στον υδρολογικό κύκλο και είναι ένα το σύνολο των υδάτων.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ: Για παράδειγμα και η Μαύρη Θάλασσα επηρεάζει πάρα πολύ, τα νερά της Μαύρης Θάλασσας επηρεάζουν την ταυτότητα του Βόρειου Αιγαίου.

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Ναι, οπότε ας δούμε λιγάκι πώς γίνεται αυτή η συνεχής παρακολούθηση στην επόμενη διαφάνεια. Είναι όλοι αυτοί οι σταθμοί για την Οδηγία Πλαίσιο της Θαλάσσιας Στρατηγικής γιατί υπάρχουνε και σταθμοί στα παράκτια νερά που είναι για την Οδηγία Πλαίσιο για το Νερό. Και φτάνουμε τώρα στο πρόγραμμα μέτρων. Αυτά είναι τα νέα μέτρα και εδώ βλέπουμε ότι οι στόχοι κάθε μέτρου είναι σαφείς, δηλαδή μιλάμε για τη βιοποικιλότητα. Να κρατήσουμε τη βιοποικιλότητα στα επίπεδά της αλλιώς έχουμε μείωση και κάθε χρόνο έχουμε μείωση της βιοποικιλότητας. Είναι πολύ σημαντικό πώς θα διατηρήσουμε τη βιοποικιλότητα, αν την αυξήσουμε βέβαια τόσο το καλύτερο, αλλά η διατήρησή της είναι το ζητούμενο και βλέπετε όλα τα 11 στοιχεία που ονομάζουνε στην Ευρωπαϊκή Οδηγία descriptors, περιγραφείς. Ένας περιγραφέας είναι συνάρτηση πολλών παραμέτρων και στην επόμενη διαφάνεια βλέπουμε ότι έχουμε 29 κριτήρια. Κάθε περιγραφέας έχει πολλά κριτήρια και κάθε κριτήριο έχει πολλούς δείκτες. Καταλαβαίνετε τι δουλειά θα έχει το ΕΛΚΕΘΕ για να συνθέσει ποσοτικά όλο αυτό το μείγμα των διαφόρων δεικτών, κριτηρίων και περιγραφέων για να φτάσουμε στη λεγόμενη Καλή Περιβαλλοντική Κατάσταση. Επομένως τώρα έχετε μπροστά σας ένα πίνακα, να δούμε την επόμενη διαφάνεια; Όπου κάναμε μια περιληπτική περιγραφή των μέτρων. Επειδή δεν φαίνεται καθαρά στην οθόνη έχετε μπροστά σας τον ίδιο πίνακα μέτρων που τον έχουμε αναπαράγει σε τρεις σελίδες επομένως αυτό είναι το

ζητούμενο τώρα. Νομίζω ο κύριος Παρασκευόπουλος από το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας έδωσε κάποιες παρατηρήσεις που νομίζω μπορούμε να τις ενσωματώσουμε. Δεν ξέρω τα άλλα υπουργεία γιατί αυτό είναι βέβαια ένα θέμα που δε θίγει μόνο το ΥΠΕΝ, η ΕΓΥ είναι συντονιστής αλλά θα πρέπει, για παράδειγμα το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής αν έχει κάποιες ειδικότερες παρατηρήσεις στο τι μέτρα παίρνονται, γιατί πολλά από αυτά ήδη λειτουργούν. Δεν είναι όλα δηλαδή τελείως νέα.

ΓΙΑΝΝΕΛΛΗΣ: Απλώς θα ήθελα να σας αναφέρω ότι υπάρχει εδώ μια διαφορετική αντιμετώπιση από το ν. 4150/2013 και πρέπει να μεριμνήσουμε ώστε να μην υπάρξουν αντίθετες αποφάσεις ή επικάλυψη αρμοδιοτήτων. Σύμφωνα με το νόμο αυτόν, άρθρο 1, παράγραφος 3 «Στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Αιγαίου ανατίθεται ο Εθνικός Συντονισμός για την παρακολούθηση της Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Πολιτικής της ΕΕ. Για το σκοπό αυτό συνιστάται μη αμειβόμενη επιτροπή για την ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική της οποίας προΐσταται ο αρμόδιος γενικός γραμματέας του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου. Έργο της είναι ο συντονισμός των συναρμόδιων υπουργείων για τη διαμόρφωση των εθνικών θέσεων και προτεραιοτήτων, η παρακολούθηση των συναφών πολιτικών και νομοθετικών πρωτοβουλιών της ΕΕ καθώς και η προετοιμασία δράσεων με θαλάσσια διάσταση που άπτονται της Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Πολιτικής, η χρηματοδότηση και η υλοποίηση των οποίων διενεργείται από τα καθ' ύλην αρμόδια υπουργεία». Εδώ θα πρέπει να σημειώσουμε ότι η διάταξη αυτή δεν έχει ενεργοποιηθεί δηλαδή δεν έχει συσταθεί επιτροπή, ούτε έχουν συνταχθεί οι ΚΥΑ που προβλέπονται. Τίθεται λοιπόν ένα θεσμικό κενό και παράδοξο, καθώς εδώ βλέπουμε ότι εσείς έχετε την αρμοδιότητα αυτή. Ως εκ τούτου νομίζω ότι πρέπει να υπάρξει ένας συγκερασμός των δυο, δεν διεκδικούμε δηλαδή να πάρουμε την αρμοδιότητα.

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Σε ποιο νόμο αναφέρεστε;

ΓΙΑΝΝΕΛΛΗΣ: Είναι ο ν. 4150/2013, ο οποίος αναφέρεται στο Συμβούλιο Νησιωτικής Πολιτικής και στις αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής, ο οποίος λέει ότι οι νομοθετικές διατάξεις ή/και κανονιστικές αποφάσεις όλων των Υπουργείων πρέπει να στέλνονται στη γενική γραμματεία προκειμένου να γνωμοδοτήσει για το κατά πόσον επιβαρύνουν τα νησιά ή όχι. Είναι ένας νόμος που πρέπει να τον συζητήσουμε, να δούμε να μην υπάρξει

αλληλεπικάλυψη. Δεν έχει ενεργοποιηθεί και για αυτό δεν έχουμε κάνει και τίποτα εμείς σχετικά με το αντικείμενο νομίζω ότι είναι δικό σας ουσιαστικά αλλά σας αναφέρω απλώς το νόμο. Δεν έχουμε και το προσωπικό για την εφαρμογή του εμείς. Αυτό θα το συζητήσουμε κάποια άλλη στιγμή για να δούμε πώς μπορούμε να το λύσουμε. Επιπλέον θα ήθελα να υπογραμμίσω ότι στο πλαίσιο της παρούσας Επιτροπής θα πρέπει να μεριμνήσουμε για την εναρμόνιση των Μέτρων Θαλάσσιας Στρατηγικής με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης 2030 του ΟΗΕ που αφορούν το θαλάσσιο περιβάλλον.

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι για να φτάσουμε να υλοποιήσουμε τα μέτρα θα πρέπει να συμφωνήσουμε όλοι μαζί και θα πρέπει να είμαστε σε πολύ καλό συντονισμό. Έχουμε πτυχές που είναι πιο ειδικευμένες, παραδείγματος χάριν η ναυτιλία με τα έρματα, πώς πάνε τα πλοία στα λιμάνια που ρίχνουν το έρμα και τα λοιπά, θα μπορούσε κάποιος να πει ότι εμπίπτουν περισσότερο στο δικό σας Υπουργείο παρά στην ΕΓΥ. Αλλά η ΕΓΥ τώρα υλοποιεί την Οδηγία Πλαίσιο με βάση το ν. 3983/2011, ο οποίος λέει εκεί ότι η ΕΓΥ συντονίζει. Επομένως, μπορούμε να έχουμε αφενός μεν σε βάθος την εφαρμογή μέτρων ανά θέμα, όπως και στην περίπτωση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης που έχουμε το θέμα των αλιευμάτων.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ: Είναι υποχρέωση του Υπουργείου την οποία αναθέτει σε δυο ερευνητικά ιδρύματα. Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης αναθέτει τη συλλογή των αλιευτικών δεδομένων στο ΙΝΑΛΕ και το ΕΛΚΕΘΕ.

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Εντάξει, είναι αρμοδιότητα του.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ: Η πολιτική απόφαση είναι αρμοδιότητα του Υπουργείου. Η Οδηγία αυτή δεν έχει να κάνει μόνο με τα νησιά είναι για το σύνολο των ελληνικών θαλασσών οπότε τα νησιά είναι ένα υποσύνολο.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ: Όταν λέμε νησιά εννοούμε όλο το χώρο που είναι εκεί γύρω απ τα νησιά δεν είναι η στεριά μόνο. Όταν λέμε τα νησιά και το θαλάσσιο χώρο τους.

ΚΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟΣ: Ο κύριος Γιαννέλλης είναι ο Γενικός Γραμματέας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής, εγώ είμαι ο γενικός γραμματέας του Υπουργείου κι έχουμε συνεργασία άμεση. Ειδικά για την αλιεία τη διαχείριση την έχει ο Γενικός

Γραμματέας του Υπουργείου Γεωργίας και εμείς έχουμε αντίστοιχες διευθύνσεις που βοηθάμε στα θέματα αυτά.

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Μάλιστα.

ΚΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟΣ: Πολύ σωστά είπατε ότι για το θαλάσσιο έρμα είναι αρμόδια η Διεύθυνση Προστασίας Θαλάσσιου Περιβάλλοντος και ο κλάδος επιθεώρησης εμπορικών πλοίων του Υπουργείου Ναυτιλίας. Ήδη έχουμε προωθήσει τις προτάσεις αυτές για επεξεργασία και σύντομα θα έχουμε τις απόψεις των διευθύνσεων. Θα σας τις κοινοποιήσουμε μετά από κάποια επεξεργασία που θα κάνουμε κι εμείς, ώστε να έχετε συγκεκριμένες προτάσεις γραπτές πια από το Υπουργείο Ναυτιλίας και ο συνάδελφος φαντάζομαι θα τις ετοιμάσει κατευθείαν και θα σας τις δώσουμε και γραπτώς τις απόψεις μας σχετικά με τα ζητήματα.

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Πολύ ωραία, άλλωστε αυτό είναι το νόημα και της διυπουργικής επιτροπής για την εφαρμογή της Θαλάσσιας Στρατηγικής, δηλαδή η θεματολογία που είναι εξειδικευμένη ανά Υπουργείο δεν αντικαθιστάται από την επιτροπή. Η επιτροπή συντονίζει. Τώρα καλό είναι νομικά να το προσέξουμε. Έτσι όπως διαμορφώνεται η κατάσταση από το νόμο η ΕΓΥ παίζει το ρόλο του συντονιστή αλλά η γνωμοδότηση επί των μέτρων η πρόταση μέτρων γίνεται από τα θεματικά αρμόδια Υπουργεία.

ΞΑΝΘΑΚΟΣ: Θα ήθελα να ρωτήσω πώς θα γίνει η συζήτηση στην συνεδρίαση. Γενικά; Θα μπορούμε στο καθένα ειδικότερα, πώς το σκέφτεστε;

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Κοιτάξτε: εγώ θα έλεγα ή να το χωρίσουμε σε δυο τρία κομμάτια ή συνολικά γιατί λίγο πολύ όλα αυτά έχουν επεξεργαστεί για να μη χάσουμε και πολύ χρόνο, αν έχετε άλλη εκτίμηση, άλλη προσέγγιση...

ΞΑΝΘΑΚΟΣ: Όχι δεν έχω, απλώς θέλω να ξέρω τι κάνουμε.

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Επομένως η συζήτηση είναι ανοιχτή για όλα τα μέτρα.

ΞΑΝΘΑΚΟΣ: Εγώ ήθελα δύο ερωτήσεις να κάνω, θέλετε να τις κάνω τώρα πριν ξεκινήσει η κυρία Μπαριτάκη;

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Βεβαίως.

ΞΑΝΘΑΚΟΣ: Το πρώτο θέμα είναι, επειδή σαν κείμενο είναι πολύ ειδικό, είναι τεχνικό κείμενο, δεν είναι ένα κείμενο με πολιτική, έχει και κάποια στοιχεία μέσα,

αλλά εγώ τουλάχιστον δεν μπορώ να τα παρακολουθήσω και νομίζω ότι δε χρειάζεται. Ήθελα να ρωτήσω και επειδή μιλήσατε και σωστά, τελικά καταλήγει η ιστορία στις θάλασσες και στα καράβια, σε μεγάλο βαθμό. Στο κομμάτι των απορριμμάτων, στα θαλάσσια απορρίμματα, δεν έχουμε καθόλου συμμετοχή της ναυτιλίας, δηλαδή αυτό που λέμε 'καράβια'. Διότι εδώ δεν αναφέρεται τίποτα σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο λειτουργούν και ελέγχονται ή παρακολουθούνται τα καράβια στη θάλασσα.

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Πολλά από τα απορρίμματα προέρχονται από τα καράβια και τα καράβια επίσης θα μπορούσαν να αλιεύουν απορρίμματα. Βέβαια δεν είναι αυτός ο σκοπός της ναυτιλίας αλλά αυτά που βρίσκονται πεταμένα στη θάλασσα από μη χρησιμοποιούμενα εργαλεία ψαρέματος και άλλων δραστηριοτήτων θα μπορούσαν αυτά να μαζεύονται από τα πλοία.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ: Η αναφορά στη MARPOL δε σας καλύπτει; Στους κανονισμούς της MIO και της MARPOL;

ΞΑΝΘΑΚΟΣ: Δεν κατάλαβα τι λέτε.

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Υπάρχουν λέει στα μέτρα, υπάρχει εφαρμογή κάποιων συμβάσεων.

ΞΑΝΘΑΚΟΣ: Είναι κάτι άλλο. Στα θαλάσσια απορρίμματα, στα θαλάσσια απορρίμματα δεν υπάρχει αναφορά στη ναυτιλία, αυτό ρώτησα.

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Η απάντηση είναι ότι μέσα από τους κανονισμούς που αναφέρονται τα πλοία στα απορρίμματα αλλά μέχρι στιγμής το Υπουργείο Οικονομίας νομίζω .....

ΞΑΝΘΑΚΟΣ: Νομίζω ότι λείπουν τα καράβια από το κομμάτι των θαλασσίων απορριμμάτων, είναι ένα κενό αυτό νομίζω....

ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ: Επειδή έχουμε αναφέρει τη MARPOL ήδη στο πρόγραμμα άρα να την ξανααναφέρουμε, αυτό είπαμε προηγουμένως με τον Ειδικό Γραμματέα ότι μερικά πράγματα επαναλαμβάνονται. Έχετε δίκιο θα το βάλουμε.

ΞΑΝΘΑΚΟΣ: Και το '87 έχουμε ζήσει εφιάλτες από καράβια που πετάνε σακούλες ολόκληρες, ότι έχουνε στη θάλασσα.....

ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ: Έχετε απόλυτο δίκιο, είναι και στο προηγούμενο αν δείτε κουτάκι η MARPOL και τα θέματα ΜΙΟ αναφέρονται. Μπορούμε να τα αναλάβουμε και στο D10.

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Πάντως ήθελα να συμπληρώσω εδώ ότι επειδή μιλάτε για το Υπουργείο Οικονομίας ότι το κόστος, το πρόσθετο κόστος όλων αυτών των μέτρων είναι μηδενικό, με την έννοια ότι ήδη πολλά από αυτά εφαρμόζονται και αυτά που θα εφαρμοστούν ή θα συμπληρωθούν ουσιαστικά είναι υποχρεώσεις των διαφόρων υπουργείων που δε δημιουργούν πρόσθετο κόστος.

ΞΑΝΘΑΚΟΣ: Δημιουργούν πρόσθετο κόστος.

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Ναι, βέβαια έμμεσα.

ΞΑΝΘΑΚΟΣ: Όχι όχι όχι, το κομμάτι της παρακολούθησης, δηλαδή της εφαρμογής αυτού που λέμε, του νόμου, έχει κόστος.

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Ναι λέω πρόσθετο κόστος.

ΞΑΝΘΑΚΟΣ: Πέρα από το πολιτικό ή άλλο, πρέπει να βρει κόσμος για να ελέγξει, επομένως δεν είναι τόσο απλό.

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Ναι σίγουρα αλλά αυτό το πρόσθετο κόστος δηλαδή το κόστος που είναι για το monitoring έχει ήδη ας πούμε μπει στο ΕΣΠΑ, οπότε υπάρχουν οι χρηματοδοτήσεις.

ΞΑΝΘΑΚΟΣ: Εντάξει, πάντως αυτή τη στιγμή, επειδή ξέρουμε ότι δεν υπάρχει παρακολούθηση.

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Υπάρχει στο τελευταίο στάδιο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ: Πέρασαμε από το ένα ΕΣΠΑ στο επόμενο οπότε ναι τη χρονιά του 2016 και το μισό 2017 που δεν υπάρχει δραστηριοποίηση στην παρακολούθηση. Σε αυτό έχετε δίκιο.

ΞΑΝΘΑΚΟΣ: Υπάρχει καταγραφή των προβλημάτων που εμφανίζονται στις παραλίες των νησιών και της ηπειρωτικής Ελλάδας; Διότι εγώ, από όσο έχω ψάξει, δεν υπάρχει πουθενά, το έψαξα χίλιες φορές και δεν ασχολείται κανείς. Αύγουστο

μήνα να είναι όλοι στην παραλία με τις φουσκάλες, μια μέρα στις τρεις συμβαίνει αυτό το φαινόμενο, έτσι;

ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ: Το monitoring τώρα αυτής της συγκεκριμένης οδηγίας, της προηγούμενης οδηγίας αυτής της οδηγίας πλαίσιο για τα ύδατα, δεν υπήρχε δεν προέβλεπε ούτε τα απορρίμματα ούτε το θόρυβο αυτή ήρθε να συμπληρώσει την προηγούμενη και να την πάει και...

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Επομένως στο D10 των θαλασσιών απορριμμάτων προσθέτουμε και τα μέτρα για τα πλοία αλλά και ο έλεγχος των ακτών είναι μέσα, είναι υποχρέωση.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ: Θαλάσσια απορρίμματα είναι στις ακτές, το βυθό και στα στομαχικά περιεχόμενα των οργανισμών.

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Καλά αυτό βέβαια δεν τελειώνει με τη συνεχή παρακολούθηση των απορριμμάτων, δεν τελειώνει το θέμα εκεί γιατί αν οι τοπικές κοινωνίες δεν βλέπουν τι γίνεται με τις ακτές, οι δήμοι κυρίως...

ΞΑΝΘΑΚΟΣ: Εάν ένα πλοίο περνάει μπροστά από την παραλία και τα αφήσει όλα υγρά-στερεά τι να κάνει η τοπική κοινωνία; Θα παραπονεθεί και κάποιος θα την ακούσει και τα αποτελέσματα θα φανούν την επόμενη φορά.

ΓΙΑΝΝΕΛΛΗΣ: Εκεί θα γίνει καταγγελία στο λιμεναρχείο καταρχήν.

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Πάντως είναι γεγονός ότι τα πλαστικά και τα απορρίμματα είναι ένα από τα πιο βασικά προβλήματα και στο μέλλον. Κύριε Παρασκευόπουλε μήπως θα μπορούσατε να μας αναλύσετε λιγάκι αυτές τις πρόσθετες ενέργειες;

ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ: Αν και σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 3983/2011 τα προγράμματα μέτρων που απορρέουν από αυτόν δεν εφαρμόζονται στις δραστηριότητες με αποκλειστικό σκοπό την άμυνα και την εθνική ασφάλεια. Παρά ταύτα μεταξύ των πρωτοβουλιών που έχουμε αναλάβει στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας και από τα γενικά επιτελεία νομίζω καλύπτουν. Κι ένα κομμάτι από αυτά που ανέφερε και ο κύριος γενικός είναι τα εξής: έχουμε θεσπίσει και λειτουργούν τμήματα περιβάλλοντος τόσο στο Υπουργείο Άμυνας όσο και στα γενικά επιτελεία που έχουν ως κύριο στόχο την προστασία του περιβάλλοντος από την στρατιωτική δραστηριότητα. Κάτι το οποίο θεωρούμε πρωτοποριακό είναι το ότι εκδώσαμε, το Γενικό Επιτελείο Ναυτικού, Πράσινη Βίβλο η οποία αναδεικνύει το έργο του

Υπουργείου Άμυνας, την προστασία του περιβάλλοντος αλλά και έκδοση θεσμικών κειμένων που αφορούν στη διαχείριση επικίνδυνων αποβλήτων και λυμάτων στην προστασία των λιμένων στην περιβαλλοντολογική εκπαίδευση του προσωπικού και άλλα. Επίσης συμμετέχουμε πλέον ενεργά με ACCOBAMS με θεσμικό αντιπρόσωπο και αυτό αφορά στο μέτρο 1 για την προστασία της βιοποικιλότητας και στο μέτρο 4 για την προστασία των θαλάσσιων τροφικών δικτύων, αυτό που ανέφερε ο κύριος γενικός η εφαρμογή κανόνων -έχει θεσπιστεί εφαρμογή κανόνων απαγόρευσης και περιορισμών στις απορρίψεις από πολεμικά σκάφη του πολεμικού ναυτικού, λυμάτων και λαδιών και πρόβλεψη αντίστοιχων εγκαταστάσεων υποδοχής τους- αφορά το μέτρο 8 για τις συγκεντρώσεις ρύπων στο θαλάσσιο περιβάλλον. Η λήψη ειδικών μέτρων για τον περιορισμό ρύπων των εγκαταστάσεων στρατιωτικών λιμένων αλλά και σε περίπτωση θαλάσσιων ατυχημάτων αφορά στο μέτρο 8 για τις συγκεντρώσεις ρύπων στο θαλάσσιο περιβάλλον. Η ενεργός συμμετοχή των ενόπλων δυνάμεων στον καθαρισμό παράκτιων και θαλάσσιων περιοχών λιμένων αφορά στο μέτρο 10 για τον περιορισμό των θαλάσσιων απορριμμάτων. Μία επίσης σημαντική καινοτομία που δεν νομίζω να υπάρχουν σε άλλες χώρες διότι έχει και στοιχεία υπηρεσιακά είναι το εξής, ότι έχει προβλεφθεί η ελαχιστοποίηση του εκπεμπόμενου θορύβου στο υποθαλάσσιο περιβάλλον στο σύνολο των κύριων πλωτών μέσων πολεμικού ναυτικού φρεγάτες, αρματαγωγά υποβρύχια από κατασκευής τους για επιχειρησιακούς λόγους. Αφορά το μέτρο 11 για τον περιορισμό του υποθαλάσσιου θορύβου. Η εφαρμογή κανόνων και οδηγιών υπάρχει παγία διαταγή του GEN από το πολεμικό ναυτικό για την προστασία των θαλάσσιων θηλαστικών από εκπομπές ενεργητικών εντοπιστικών συσκευών. Ενδεικτικά προβλέπεται η καθυστέρηση ή και η διακοπή στρατιωτικής δραστηριότητας πολεμικού ναυτικού σε περίπτωση όπου εντοπίζονται θαλάσσια θηλαστικά, τα οποία ανήκουν σε ομάδες υψηλού κινδύνου και το συγκεκριμένο αφορά στο μέτρο 11 για τον περιορισμό του υποθαλάσσιου θορύβου. Συνακόλουθα θα ήθελα να επισημάνω ότι η προστασία της βιοποικιλότητας το μέτρο 1 αλλά και των θαλάσσιων τροφικών δικτύων το μέτρο 4 που περιλαμβάνονται στα μέτρα του σχεδίου της έκθεσης επί της οποίας γνωμοδοτεί η εθνική επιτροπή ενισχύεται από τον χαρακτηρισμό ορισμένων περιοχών ως πεδίων βολής θαλάσσιων περιοχών καθώς μέσω των περιορισμών που προκύπτουν στην ανθρώπινη παρέμβαση στις περιοχές αυτές δημιουργούνται οι κατάλληλες συνθήκες για αύξηση πληθυσμού θαλάσσιων ειδών λειτουργώντας ταυτόχρονα επικουρικά στην προστασία που παρέχεται από το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο. Αν και φαίνεται

παράδοξο να έχεις πεδίο βολής και παράλληλα να παρατηρείται αύξηση της βιοποικιλότητας κλπ αυτά αποδεικνύονται μεν στοιχεία, δεν είναι θεωρία. Ορίστε;

ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ: Το παράδειγμα της Γυάρου.

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Οπότε κ. Παρασκευόπουλε προάγετε και την οικολογική άμυνα αλλά τα συγκεκριμένα μέτρα, αυτά που λέτε να προσθέσουμε ή να κάνουμε, είναι πολύ σημαντικό ότι συνάδουν με τα μέτρα. Είναι κάτι πρόσθετο;

ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ: Όχι απλώς αυτό, τα έχουμε μεταφέρει εν είδει προτάσεων σημειώσεων στο σχέδιο της εκθέσεως και τα έχουμε δώσει στον κ. Παναγιωτίδη.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ: Ναι, θα τα προσθέσουμε θα τα προσθέσουμε. Εμένα θα με ενδιέφερε πολύ να έχουμε τις εκθέσεις του εκπροσώπου σας στην ACCOBAMS. Είναι πολύ σημαντικό να είναι το Υπουργείο Περιβάλλοντος συνεπές στην ACCOBAMS.

ΜΠΑΡΙΤΑΚΗ: Είναι στο γραφείο μου ο νόμος για την κύρωση της ACCOBAMS, θα υπογραφεί σύντομα.

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Να μας πείτε και τι σημαίνει ACCOBAMS.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ: Ένα υπουργείο όπως το Εθνικής Άμυνας που συμβάλλει είναι κι αυτό παρόν, εγώ θα χαιρόμουν πολύ να έχω τις εκθέσεις.

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Ευχαριστούμε πολύ κ. Παρασκευόπουλε και μεταξύ δυο Δ/σεων του ίδιου υπουργείου θα μπορούσε να υπάρξει ως πούμε μη συντονισμός και νομίζω θα ήταν καλό να μάθουμε τι είναι ACCOBAMS σαν ακρώνυμο, έτσι;

ΜΠΑΡΙΤΑΚΗ: Εντάξει, είναι η σύμβαση για την προστασία των θαλάσσιων κητωδών για την περιοχή της Μεσογείου.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ: Είναι "the agreement of the conservation of cetaceans of the Black Sea, Mediterranean Sea and contiguous Atlantic area", συμφωνία για τη διατήρηση των κητωδών της Μαύρης Θάλασσας της Μεσογείου και της παρακείμενης ζώνης του Ατλαντικού.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ: Τι θεσμικό πλαίσιο έχει, μπορείτε να μας πείτε;

ΜΠΑΡΙΤΑΚΗ: Καταρχήν από τότε που υπογράψαμε και είμαστε μέρος της ACCOBAMS, η οποία είναι περιφερειακή σύμβαση ανήκει στις μητρικές συμβάσεις του ΟΕΗ αλλά είναι περιφερειακή γιατί έχει συγκεκριμένο πεδίο εφαρμογής. Όπως είπε και ο κύριος Παρασκευόπουλος αντίστοιχες περιφερειακές συμβάσεις για το ίδιο θέμα υπάρχουν και στον Ατλαντικό και στον Ινδικό, δηλαδή θεωρείται από τις συμβάσεις που έχουν περιφερειακό χαρακτήρα γιατί έχουν συγκεκριμένο πεδίο αναφοράς. Αλλά το πνεύμα τους υιοθετείται και σε αντίστοιχες άλλες περιοχές με την προσέγγιση να είναι καθολικής εφαρμογής αλλά και να μπορεί να ελέγχεται γιατί έχουμε άλλα είδη εδώ, άλλα στον Ειρηνικό, άλλα στον Ινδικό. Υπάρχει αυτή η λογική της περιφερειακότητας κατ' αντιστοιχία και με τις περιφερειακές Συμβάσεις του ΟΗΕ για γενικά το θαλάσσιο χώρο που εμείς ανήκουμε. Στη σύμβαση της Βαρκελώνης αντίστοιχα υπάρχει, όπως και για τον Ατλαντικό αντίστοιχα, υπάρχουν αρκετές τέλος πάντων τέτοιου τύπου περιφερειακές συμβάσεις. Μια ιδιαιτερότητα που έχει η ACCOBAMS είναι ότι όταν συζητήθηκε και προσχώρησαν τα μέλη, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα, από την αρχή θεωρήθηκε ότι -και περιλαμβάνεται στο κείμενο- ότι είναι εθελοντική η κύρωση. Δεν προκύπτει υποχρέωση από τις χώρες να κυρώσουν με κυρωτικό νόμο στη βουλή αλλά είναι άμεσα εκτελεστή. Με ΚΥΑ, αν δεν κάνω λάθος, ήρθε η αρμοδιότητα και όρισε εστιακό σημείο, focal point, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας στην ACCOBAMS, το οποίο ήταν στέλεχος της Δ/σης προστασίας βιοποικιλότητας και που παρακολουθούσε κι ένα άλλο σύστημα, αυτό των εκβρασμών. Το ίδιο άτομο παρακολουθούσε το δίκτυο των εκβρασμών είχε μια προσέγγιση δηλαδή επί των γενικότερων θεμάτων που αφορούσαν τις δικές μας αρμοδιότητες.

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Υπάρχουν τέτοια δεδομένα; Υπάρχουν;

ΜΠΑΡΙΤΑΚΗ: Βεβαίως, οι πληροφορίες συλλέγονται και από το ΕΛΚΕΘΕ. Η όλη αυτή ιστορία με την αλλαγή της αρμοδιότητας νομίζω ότι μας προέκυψε γιατί πριν από τρία χρόνια, αν θυμάμαι καλά κ. Παναγιωτίδη, ήδη είχαμε μια μαζική περίπτωση εκβρασμών στην Κέρκυρα και στο Ιόνιο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ: Κατά καιρούς έχουμε μαζικούς εκβρασμούς.

ΜΠΑΡΙΤΑΚΗ: Ναι αυτό ήτανε το τελευταίο πιο σημαντικό, είναι ένα είδος φάλαινας οι Ζιφιοί που είναι πολύ μεγάλο σε μέγεθος και είχαμε εκβρασμούς 12 ατόμων μέσα σε διάστημα ενός μήνα, που ήταν ένα μεγάλο ποσοστό τέλους πάντων

δεν έχω και υπόψη μου ακριβώς τους λόγους ακόμα. Αυτό που ακούστηκε και γράφτηκε και φαίνεται να ισχύει σε κάποιο βαθμό, απλά δε μπορώ να το επιβεβαιώσω γιατί δεν έχω τα τελικά πορίσματα, ήταν ότι υπήρχε θέμα από θόρυβο άρα έχουμε την επιβεβαίωση του πόσο σημαντική μπορεί να είναι η επίδραση του θορύβου σε αυτά τα θηλαστικά. Το ΥΠΕΞ λοιπόν από πέρυσι μετά από διάφορα άλλα πράγματα κι αφού πια έχουμε εμείς την αρμοδιότητα πληρώνουμε κανονικά τις συνδρομές συμμετέχουμε, άρα έχουμε κι εμείς εκθέσεις παρακολούθησης, κ. Παναγιωτίδη να σας τις στείλουμε κι εμείς αν θέλετε μην πάρετε μόνο από το άλλο υπουργείο. Επίσης ο κ. Πετρόπουλος, νομίζω είναι ο εκπρόσωπος της υδρογραφικής υπηρεσίας, αυτός ξέρω ότι είναι ο ορισμένος εκπρόσωπος του υπουργείου σας στην ACCOBAMS, στον οποίο δίνουμε οδηγίες έχουμε και τη δική μας τη συμμετοχή σαν υπουργείο έχουμε σε κάποια σημεία όχι σημαντικές θα έλεγα διαφοροποιήσεις στον τρόπο που .... ασχολούμαστε με την accobams γιατί αναγκαστικά ο κ. Πετρόπουλος θα προσπαθήσει να βρει λύσεις σε θέματα που άπτονται των δικών του των αρμοδιοτήτων που πρέπει να καλύψει, οπότε εκεί υπάρχουνε κάποιες διαφωνίες όμως παρ' όλα αυτά και σε συνεργασία με το ΥΠΕΞ πάντα χορηγούμε και γραπτές οδηγίες για τη συμμετοχή στην COP που είναι το αποφασιστικό όργανο της σύμβασης.

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Τώρα για να γίνουμε πιο συγκεκριμένοι. Αυτό το μέτρο στο D1 που είναι το πρώτο στην κατάσταση σας ικανοποιεί;

ΜΠΑΡΙΤΑΚΗ: Πριν φτάσω να πω οτιδήποτε, ίσως χρειαστεί κάποια αλλαγή στη διατύπωση. Το ΥΠΕΞ πέρυσι μας είπε ότι λόγω κάποιων αλλαγών σε σχέση με την ολική υπόσταση της ACCOBAMS θεωρεί ότι είναι πιο ουσιαστικό και επίσημο να κυρωθεί με νόμο, παρόλο που είναι εθελοντική κύρωση. Έγινε μια διαδικασία, έχουμε τη μετάφραση του κειμένου έχουνε γνωμοδοτήσει οι αρμόδιες υπηρεσίες κι είναι στο γραφείο μου η υπογραφή του σχεδίου νόμου.

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Το θέμα είναι ποιος μετράει. Βλέπει κανείς τα θηλαστικά αυτά γιατί τους νόμους .....

ΜΠΑΡΙΤΑΚΗ: Όταν λέμε συμμετοχή στην ACCOBAMS δεν είναι θέμα μέτρησης.

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Τι είναι;

ΜΠΑΡΙΤΑΚΗ: Η συμμετοχή της ACCOBAMS είναι γιατί λαμβάνεις μέρος στις συναντήσεις για τις λήψεις των αποφάσεων και οι αποφάσεις δεν αφορούν θέματα

παρακολούθησης. Αυτό θα το κάνει η οδηγία, θα το κάνουν άλλα πράγματα δεν έχει μηχανισμό παρακολούθησης. Σου λέει όμως ότι, όταν κάνεις αυτή τη δραστηριότητα έχεις αυτό το πρωτόκολλο για να διευκολύνεις την αποφυγή θεμάτων που ανάλογα την περίπτωση, διαπραγματεύεται θόρυβο...

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Άρα είναι καλά διατυπωμένο εδώ το μέτρο...

ΜΠΑΡΙΤΑΚΗ: Έτσι όπως είναι διατυπωμένο τουλάχιστον σε αυτό το κείμενο, ενεργοποίηση της συμμετοχής της Ελλάδας στις δραστηριότητες της ACCOBAMS, όπως είπατε έχει το αρμόδιο Υπουργείο ήδη focal point, έχει το δικό μας Υπουργείο focal point, συμμετέχει το ΥΠΕΞ άρα δεν είναι ότι δεν την παρακολουθούμε. Τα εφαρμόζουμε όλα όταν κάνουμε τις αντισεισμικές έρευνες, στις έρευνες στο Ιόνιο μπήκε ακριβώς όπως είναι οι αυστηρές προδιαγραφές της ACCOBAMS και εφαρμόστηκαν.

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Ποιος παρακολουθεί τελικά;

ΜΠΑΡΙΤΑΚΗ: Δεν το παρακολουθεί το ΕΛΚΕΘΕ. Τα υπουργεία το παρακολουθούν.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ: Η ACCOBAMS βάζει τους κανόνες και όταν λέω ενεργοποίηση, εσείς η ίδια είπατε ότι για χρόνια ήμασταν...

ΜΠΑΡΙΤΑΚΗ: Ναι αλλά τα χρόνια ήταν 2010-2014.

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Εν πάσει περιπτώσει αυτό θα το συζητήσουμε μεταξύ μας, ότι πρέπει να είναι ενεργή η χώρα στο ACCOBAMS.

ΜΠΑΡΙΤΑΚΗ: Να δούμε για τι συζητάμε αυτό εδώ θα πάρει τη μορφή ΥΑ, μπορεί να το είπατε κ. Γκανούλη και να μην το άκουσα, θα πάρει τη μορφή ΥΑ;

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Θα είναι σε μορφή Απόφασης Υπουργού μετά από γνωμοδότηση της εθνικής επιτροπής που θα σταλεί στην κοινότητα.

ΜΠΑΡΙΤΑΚΗ: Δηλαδή η επιτροπή μας θα εισηγηθεί στον υπουργό και θα βγάλει μια ΥΑ απόφαση η οποία θα δημοσιευτεί σε ΦΕΚ; Οκ, για να ξέρω δηλαδή και πόσο θα θέλαμε αυτή την έκφραση σε ΥΑ, όταν σας λέω ότι σε ένα μήνα θα έχουμε νόμο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ: Ναι αυτό λέει το μέτρο να ενεργοποιηθεί η ACCOBAMS προς αυτή την κατεύθυνση.

ΜΠΑΡΙΤΑΚΗ: Εγώ έχω μια διαφορετική φιλοσοφία σε σχέση με τη φιλοσοφία του συντάξαντα αυτό το κείμενο. Οπότε έχω γενικά μια δυσκολία στο να το παρακολουθήσω. Όπου και για αυτό ήθελα να μιλήσω και λίγο νωρίτερα για κάποια γενικά πράγματα πέρα από τη θεσμική μορφή αυτού του πράγματος, μίλησα με τη διεύθυνση βιοποικιλότητας, δυστυχώς, μέσα στο σαββατοκύριακο γιατί δεν είχα προλάβει να το δω νωρίτερα και μου είπαν ότι δεν το έχουνε λάβει. Είναι πάρα πολύ μεγάλη η εμπλοκή της βιοποικιλότητας και των άλλων κομματιών του Υπουργείου ενδεχομένως και η άποψη της υπηρεσίας έχει σημασία το τι προγραμματίζει.

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Έχει βγει σε διαβούλευση και θα γνωμοδοτήσουν οι συναρμόδιες υπηρεσίες βάσει του κανονισμού της επιτροπής.

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Το έχετε πάρει αυτό το κείμενο;

ΜΠΑΡΙΤΑΚΗ: Εδώ και μια εβδομάδα.

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Εν πάσει περιπτώσει νομίζω ότι είναι κάτι το οποίο μπορούμε να το δούμε εσωτερικά αν δεν υπάρχει ας πούμε ένσταση στη διατύπωση γενικώς. Ο κ. Παρασκευόπουλος θα ήθελε να συμπληρώσει κάτι;

ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ: Θα ήθελα να πω ότι συμμαρίζομαι τις ανησυχίες για τον τρόπο διατύπωσης διότι, ενώ είναι πλήρης, έχει εξαγγελτικό χαρακτήρα. Λέει ας πούμε θα κάνουμε αυτό θα κάνουμε εκείνο αλλά δε λέει πως, το οποίο θα ήταν σημαντικό από ό τι γνωρίζω...

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Αυτό το λέει στην έκθεση, εδώ είναι η περίληψη.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ: Όχι δε μιλάω για τον πίνακα μιλάω για την έκθεση, ας πούμε λέει ένταξη της συστηματικής συλλογής δεδομένων για την αφθονία, κατανομή και δυναμική πληθυσμών κλπ. Πώς θα γίνει;

ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ: Με το πρόγραμμα παρακολούθησης.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ: Ναι το οποίο θα είναι έτοιμο; Δηλαδή πρακτικά θα εφαρμοστεί, αυτή την έκθεση προφανώς θα τη λάβουνε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ωραία αυτό ήθελα το θέμα μου είναι πώς γιατί τότε.

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Κοιτάζετε τώρα εδώ η επιτροπή έχει συγκληθεί για να δει τα γενικά μέτρα. Αλλά αν δεν αλλάζει η έννοια με τη συμπλήρωση αυτή που προτείνετε, αν δεν αλλάζει δηλαδή το κέλυφος ας πούμε όλης αυτής της πρότασης νομίζω ότι μπορούμε να προχωρήσουμε, με την έννοια ότι αν εγκρίνετε αυτές τις γενικές κατευθύνσεις με τις παρατηρήσεις σας, μπορούμε να διαμορφώσουμε καλύτερα την έκθεση για να μπορέσουμε να ανταπεξέλθουμε και σε αυτή την χρονική πίεση. Πρέπει οπωσδήποτε αυτό να το στείλουμε το συντομότερο δυνατό γιατί είναι υποχρέωση της χώρας.

ΜΠΑΡΙΤΑΚΗ: Να συνεχίσω εγώ σε κάτι άλλο;

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Αυτό μπορούμε να το δούμε αν δεν είναι βασικές ενστάσεις.

ΜΠΑΡΙΤΑΚΗ: Είναι βασικές ενστάσεις, ας πούμε εγώ θα ήθελα, επειδή η ενότητα για να συνεχίσω σε σχέση και με την αναφορά που έγινε από το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, όλες οι παράγραφοι που έχουν τα υφιστάμενα μέτρα θεωρώ ότι μας αδικούνε, γιατί σε κάποιους τομείς έχουμε κάνει πάρα πολλά πράγματα, τα οποία δεν ανταποκρίνονται. Δηλαδή δεν μπορώ εγώ να το δεχτώ ότι το υφιστάμενο μέτρο για την προστασία της βιοποικιλότητας είναι ότι το 1992 έγινε θαλάσσιο πάρκο...

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Χριστίνα συγνώμη που παρεμβαίνω αλλά αυτά είναι νέα μέτρα δεν είναι του παρελθόντος, αυτά είναι ότι θα κάνουμε. Αυτά ενδεχομένως μπορεί και να απαλειφθούν.

(Αδυναμία μετεγγραφής λόγω αλληλοεπικάλυψης του λόγου)

ΜΠΑΡΙΤΑΚΗ: Θα κάνουμε, όμως για μένα θέλει σίγουρα διόρθωση και το κομμάτι του υφιστάμενου, ποια είναι τα υφιστάμενα μέτρα ακριβώς για να μην αδικούμε τον εαυτό μας. Και στα προτεινόμενα μέτρα όλη η φιλοσοφία σε όλες τις ενότητες, τουλάχιστον έτσι όπως το αντιλήφθηκα εγώ, είναι ουσιαστικά η υποχρέωση να υλοποιήσουμε ή να εφαρμόσουμε πράγματα που είναι ήδη θεσμοθετημένα και που δεν υλοποιούνται.

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Χριστίνα αν βάλουμε μέτρα τα οποία δεν είναι καθ' οδόν υλοποίησης, σημαίνει πρόσθετο κόστος.

ΜΠΑΡΙΤΑΚΗ: Ε ναι αλλά γιατί δεν εφαρμόζονται τώρα και μετά από αυτό θα εφαρμοστούν;

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Γιατί θα εμμένουμε στην πρόταση για το πώς θα εφαρμοστούν... Αυτό που είπε ο Κ.Παρασκευόπουλος.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ: Μου επιτρέπετε να ανοίξω μια παρένθεση; Το πρόγραμμα των μέτρων έπρεπε να ακολουθήσει το monitoring. Ένα πρόγραμμα μέτρων απορρέει μετά από ένα διετές πρόγραμμα monitoring, οπότε το πρόγραμμα των μέτρων στηρίζεται στην αίσθηση που έχουμε για το τι θα μπορούσε να καλυτερεύσει τις θάλασσές μας χωρίς πρόσθετο κόστος. Αυτή είναι η φιλοσοφία του κειμένου αυτού για αυτό και μοιάζει εξαγγελτικό, όπως λέτε. Απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση όμως λέει ότι αυτές τις υποχρεώσεις που έχουμε θα τις κάνουμε και όλες αυτές θετικά θα συμβάλουν προς τη βελτίωση της κατάστασης και προς την επίτευξη του Good Environmental Status.

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Εν πάσει περιπτώσει στην οδηγία υπάρχουν διάφοροι περιγραφείς και δείκτες. Το να θέλουμε να κάνουμε κι άλλα πρόσθετα βεβαίως, αλλά ας κάνουμε πρώτα αυτά τα οποία είναι αυτά που προηγούνται.

ΜΠΑΡΙΤΑΚΗ: Εγώ για να τελειώσω και να μη σας κουράζω άλλο θα ζητήσω από την υπηρεσία γραπτά και τα δικά μας τα σχόλια και θα σας στείλω και τα σημεία που έχω εντοπίσει εγώ. Το βασικό που θέλω να αναφερθεί εδώ, για να είναι γνωστό σε όλους, στη σελίδα 9 του κειμένου που είναι το κομμάτι της βιοποικιλότητας στα προτεινόμενα νέα μέτρα έχουμε την αναφορά στο πρωτόκολλο της σύμβασης της Βαρκελώνης και λίγο πιο πριν υπάρχει αναφορά στα EBSAS που είχε παρακολουθήσει και ο κ. Παναγιωτίδης σε ένα σεμινάριο. Αυτά τα δυο δημιουργούν πρόβλημα στην ευρύτερη εικόνα, οι προβλέψεις τους. Το πρωτόκολλο δεν το έχουμε κυρώσει και δεν θα ήθελα να είναι ένα από τα προτεινόμενα μέτρα. Το πρωτόκολλο της Βαρκελώνης για τα SPAMIS είναι το 1.4. στη σελίδα 9. Όπως προβλέπει το πρωτόκολλο για τη βιοποικιλότητα της σύμβασης της Βαρκελώνης δεν αναφέρεται με τον πλήρη τίτλο του, όμως αυτό θα πρέπει να διαγραφεί και όπως επίσης και η αναφορά στα EBSAS που εδώ και δέκα χρόνια η υπηρεσία της βιοποικιλότητας έχει ασχοληθεί και παρακολουθεί. Ας βρούμε ένα άλλο τρόπο να αιτιολογήσουμε την πρόβλεψη των θαλασσοπουλιών, η υπηρεσία της βιοποικιλότητας προσπαθεί για πολύ συγκεκριμένους λόγους και για πολύ συγκεκριμένα θέματα να μην προωθήσει να μην προβάλλει τόσο πολύ αυτά τα θέματα γιατί μας δημιουργούν άλλου είδους

θέματα. Κι έχει και βιολογικά και επιστημονικά θέματα αλλά και τις αδυναμίες του σαν προσέγγιση. Λοιπόν αυτές οι δυο αναφορές θα παρακαλούσα να διαγραφούν.

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Δηλαδή πάμε προς μείωση αυτών που προτείνουμε...

ΜΠΑΡΙΤΑΚΗ: Επίσης, είναι στη διακριτική μας ευχέρεια να το κυρώσουμε ή όχι. Έχουμε στείλει επιστολές, έχουμε εξηγήσει τους λόγους για τους οποίους δεν το κυρώνουμε είναι μακροσκελείς επιστολές και δικές μας και του Υπουργείου Εξωτερικών, έχει όλη τη νομική τεκμηρίωση, έχουμε κάθε δικαίωμα σαν κυρίαρχο κράτος να μην κυρώσουμε ένα πρωτόκολλο που δεν μας ευχαριστεί και δεν θέλουμε να το εφαρμόσουμε επομένως τα ξέρει όλα αυτά η επιτροπή κι αν έρθει να σας απαντήσει κάτι τέτοιο στο πλαίσιο αυτό έχουμε απαντήσεις, θα μπορούσε να βοηθήσει και η αρμόδια Διεύθυνση (βιοποικιλότητας).

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Εν πάση περιπτώσει αυτά είναι καλοδεχούμενα γιατί είναι προς τη μείωση αυτών που είπες Χριστίνα. Με δυο λόγια μπορείτε να μας πείτε γιατί δεν το δεχόμαστε; Είναι από τη Σύμβαση της Βαρκελώνης, δεν είναι;

ΜΠΑΡΙΤΑΚΗ: Όχι σύμβαση, ένα πρωτόκολλο είναι.

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Ένα πρωτόκολλο, γιατί δεν το δεχόμαστε;

ΜΠΑΡΙΤΑΚΗ: Γιατί ανάγεται σε άλλου τύπου θέματα που φαντάζομαι ότι είναι εκτός των ορίων της σημερινής (αδυναμία μεταγραφής λόγω θορύβου) .... Σε αυτά τα θέματα και σε πολλά άλλα οι απόψεις βασίζονται κάπου και υπάρχουνε κάποια συγκεκριμένα πράγματα. Επιλογές μπορεί να έχουμε προτίμηση μπορεί να έχουμε σε κάποια πράγματα και πολιτικά και επιστημονικά, αλλά από αυτά τα θέματα δεν είναι ούτε το ένα ούτε το άλλο.

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Όχι είμαστε πολλοί προσεκτικοί και το ΕΛΚΕΘΕ με τους σταθμούς και τις μετρήσεις.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ: Πολλές φορές τι θέμα τίθεται με την οριοθέτηση των περιοχών ευθύνης. Από ότι θυμάμαι παλιότερα όταν ήμουν στο ΥΠΕΞ ήταν αυτό το θέμα γιατί οι αποφάσεις έτσι και αλλιώς παίρνονται, μάλλον τα κείμενα συντάσσονται μετά από μία άποψη της πλειοψηφίας.

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Όχι δεν υπάρχει πρόβλημα. Θα το βγάλουμε αυτό από τον κατάλογο των μέτρων. Νομίζω ότι ήταν πολύ θετική και εποικοδομητική αυτή η συζήτηση γιατί συμπληρωνόμαστε.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ: Αυτά τα μέτρα να μας τα στείλετε.

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Ωραία. Πάντως νομίζω ότι στην ουσία είμαστε σε αυτήν την κατεύθυνση. Θέλουμε να κάνουμε ένα βήμα προς τα μπροστά. Και επομένως επειδή δεν έχουμε και τα οικονομικά μέσα για να κάνουμε ορισμένα μέτρα, τα οποία θα μπορούσαν να είναι πιο αποδοτικά, νομίζω ότι μπορούμε να συμφωνήσουμε σε αυτή την γενική κατεύθυνση και μετά από κάποιο χρονικό διάστημα... Βέβαια στα 6 χρόνια μπορούμε να ξαναδούμε αυτά τα μέτρα αλλά ενδιάμεσα μέσα από το πρόγραμμα συνεχούς παρακολούθησης μπορούμε να δούμε που χωλαίνουμε που πάμε καλά και που μπορούμε να βελτιώσουμε. Γιατί τα μέτρα αυτά καθαυτά δεν θα λύσουν το πρόβλημα από μόνα τους, επιπλέον είναι το θέμα πως συμπεριφέρεται ο πολίτης όταν πάει να κάνει μπάνιο, πώς τα πλοία λειτουργούν χωρίς να ρίχνουν τα έρματα μέσα στο λιμάνι, είναι όλες αυτές οι πράξεις που δεν μπορούν να βελτιωθούν με κάποιο μέτρο νομικό ή στο χαρτί. Είναι και θέμα πλέον διαπαιδαγώγησης και ευαισθητοποίησης όλου αυτού του κοινού.

ΞΑΝΘΑΚΟΣ: Και (θέμα) απόφασης να υλοποιηθούν κ. Γκανούλη αν μου επιτρέπετε. Ούτε η ευαισθητοποίηση, αυτό είναι το ένα κομμάτι, το άλλο είναι να αποφασίσεις ότι πρέπει να εφαρμόσεις κάποια πράγματα. Και εμείς δεν το έχουμε αποφασίσει.

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Σαν επιτροπή λέτε?

ΞΑΝΘΑΚΟΣ: Όχι σαν επιτροπή, στην επιτροπή άλλα θα αποφασίσουμε. Στην επιτροπή λέμε, εδώ πέρα, ότι υπάρχουν οι νόμοι και αν τους εφαρμόσουμε θα είμαστε εντάξει. Αυτό λέμε εδώ πέρα. Ότι αν εφαρμόσουμε το νόμο δεν θα έχουμε αυθαίρετα, αν εφαρμόσουμε το νόμο δεν θα έχουμε όπως είπα μηχανές στα πεζοδρόμια, θα υπάρχουν, θα λειτουργούν οι διαβάσεις. Λέμε για την Αθήνα που την ξέρουμε και μιλάμε για το Αιγαίο που δεν το ξέρουμε.

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Πείτε μου τι προτείνετε;

ΞΑΝΘΑΚΟΣ: Προτείνω να εφαρμόσουνε αυτά που ισχύουν και να είμαστε προσεκτικοί, να πάρουμε απόφαση ό τι πρέπει να κάνουμε να το κάνουμε. Δεν μπορούμε να λέμε ότι έχουμε ξενοδοχεία 500 - 1000 κλίνες στην παραλία και δεν έχει πάει κανείς να δει αν έχει βιολογικό. Πώς θα το κάνουμε τώρα δηλαδή? Αυτό δεν είναι μόνο διαπαιδαγώγηση. Είναι και απόφαση να τηρηθούν κάποια πράγματα. Δεν λέω σήμερα αύριο. Να υπάρξει ένα διάστημα, αλλά δεν μπορεί να συνεχιστεί αυτή η κατάσταση.

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Η απόφαση θα ληφθεί αλλά πως θα εφαρμοστεί είναι το ζητούμενο. Πως θα πάμε στην πραγματικότητα...

ΞΑΝΘΑΚΟΣ: Κοιτάζτε δεν μπορούμε να πάμε στην πραγματικότητα όταν για μένα το κείμενο είναι ειλικρινέστατο, στο κομμάτι 2 τουλάχιστον, που λέει ότι έχουμε κενά γνώσεων. Δηλαδή με κενά γνώσεων προφανώς δεν μπορούμε να πάμε, χωρίς την ανάλυση δεν μπορούμε να πάμε στην σύνθεση.

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Τώρα υπάρχει η θαλάσσια στρατηγική που είναι οι γενικές αρχές, το πλαίσιο. Υπάρχει η κα Κλαμπατσέα και η Θαλάσσια Χωροταξία. Εδώ βλέπετε κάτι να βοηθήσει σε αυτήν την κατεύθυνση για τα μέτρα? Υπάρχει Ελληνικό, Εθνικό Σχέδιο Χωροταξίας Θαλασσών?

ΚΛΑΜΠΑΤΣΕΑ: Όχι ακόμα. Θυμίζω ότι περιμένουμε την κύρωση του πρωτοκόλλου για την ολοκληρωμένη διαχείριση των παράκτιων ζωνών για να ψηφιστεί ο νόμος, να κατατεθεί και να ψηφιστεί η ενσωμάτωση της οδηγίας για την Θαλάσσια Χωροταξία που έχει βγει στην διαβούλευση. Τα ξέρετε, τα έχετε παρακολουθήσει φαντάζομαι.

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Βεβαίως.

ΚΛΑΜΠΑΤΣΕΑ: Όλα αυτά συναντώνται βέβαια κάτω από την ίδια ομπρέλα και για αυτό έχει σημασία όλοι να αντιλαμβανόμαστε με τον ίδιο τρόπο πως το ένα θέμα έρχεται να συνομιλήσει με το άλλο και κυρίως να μην βρίσκεται σε αντίφαση ή θεραπεύει ένα τμήμα μίας ολοκληρωμένης προσέγγισης για τα ζητήματα του θαλάσσιου χώρου που βεβαίως δεν αφορούν μόνο το νερό αλλά ακουμπάνε και την στεριά και τον τρόπο με τον οποίο αυτά βρίσκονται σε εναρμόνιση. Για αυτό τον λόγο θα ήθελα πάρα πολύ την αποσαφήνιση του τρόπου, με τον οποίο τροφοδοτείται η συνέχεια αυτής της διαδικασίας, το πρώτο βήμα της οποίας κάνουμε σήμερα. Θα

θεωρούσα ακόμα κι αν αυτό δεν προβλέπεται στο κείμενο που διαβάστηκε -έχει μεγάλη σημασία- να παίρνουμε τη γνώση από τις διάφορες υπηρεσίες μας εγκαίρως. Αυτό το λέω από τη σκοπιά ενός ανθρώπου που γνωρίζει ένα τμήμα του αντικειμένου που έχει την αρμοδιότητα αυτή η γραμματεία που προΐσταμαι και άρα μπορώ ίσως να διαβάσω ένα κείμενο τεχνικό κλπ. Όμως όπως ξέρετε εδώ είμαστε για λίγο ως φυσικά πρόσωπα αλλά η υπηρεσία μας και η γνώση αυτή πρέπει να παραμένει στη δημόσια διοίκηση η οποία έχει συνέχεια και ως εκ τούτου είναι πολύ σημαντικό εκ των προτέρων να μπορούμε εμείς να έχουμε την αντίδραση των υπηρεσιών ώστε μια διαδικασία να διασφαλίζεται ότι θα υπάρξει κι όταν εμείς δε θα είμαστε εδώ. Καταλαβαίνετε τι θέλω να πω. Για παράδειγμα η υπηρεσία η οποία συμμετείχε στη διαδικασία της σύνταξης του σχεδίου νόμου για τη θαλάσσια χωροταξία παρακολουθεί τα ζητήματα και οι δικές μου υπηρεσίες και της κυρίας Μπαριτάκη, τα ζητήματα της ολοκληρωμένης διαχείρισης των παράκτιων ζωνών έχει μια σημασία να μπορούν εγκαίρως να πουν ότι ...ξέρετε εμείς έχουμε να παρακολουθήσουμε και άλλα δυο θέματα τα οποία είτε αγγίζουν είτε επικαλύπτονται. Δεν θα πρέπει σε καμία περίπτωση να καταναλώνονται περισσότεροι πόροι, πρέπει να γίνεται δηλαδή οικονομία δυνάμεων και αυτό το αποτέλεσμα να είναι πραγματικά προωθητικό. Άρα εγώ τουλάχιστον από την πλευρά της Χωροταξίας αυτό το οποίο θα ήθελα είναι το να μπορώ να στείλω αυτό το κείμενο στην Χωροταξία η οποία θα μου πει αν θα μπορούσε κυρίως για το μέλλον και όχι για το παρόν θέματα τα οποία θα τα ανταμώσουμε στην εφαρμογή της οδηγίας για τη θαλάσσια χωροταξία, που τμήμα της έχει να κάνει με τη χωροταξία του παράκτιου χώρου να μπορούν ίσως να προβλεφθούν ακόμα και με τη διαδικασία μιας «ευχής» που όπως καταλαβαίνετε αν και στα ζητήματα της στρατηγικής είμαστε πίσω για τη θαλάσσια χωροταξία την οδηγία της οποίας ακόμα δεν έχουμε ενσωματώσει ή τις παράκτιες ζώνες είμαστε ακόμα πιο πίσω.

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Ωραία όλα αυτά πρέπει να πάνε μαζί, πολύ σύμφωνοι στο ότι η πληροφόρηση πρέπει να πηγαίνει αλλά δεν είναι μονόδρομος.

ΚΛΑΜΠΑΤΣΕΑ: Εγώ θα ένιωθα καλύτερα.

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Σίγουρα θα ήταν πιο γόνιμη η συζήτηση αν παίρναμε τις πληροφορίες για την θαλάσσια χωροταξία, το ετοιμάζετε δεν τις έχουμε πάρει, αλλά εν πάση περιπτώσει νομίζω ότι είναι ευκαιρία τώρα να συντονιζόμαστε καλύτερα και

να έχουμε αυτή τη ροή των πληροφοριών προς τις δυο κατευθύνσεις γιατί είναι οι πληροφορίες, η πληροφορία και η βασική μας πύλη κατανόηση του προβλήματος είναι η βάση για να δώσουμε λύσεις. Κι αυτό μας λείπει γιατί έχουμε ένα κενό στην παρατήρηση, ποια είναι τα προβλήματα του. Κάνεις δεν ξέρει ειδικώς που είναι αυτά τα προβλήματα, που πάνε αυτά τα πλαστικά και πώς μπορούν να βελτιωθούν οι καταστάσεις που δημιουργούνται από αυτά τα πλαστικά, θέλει περισσότερη παρατήρηση και περισσότερη διερεύνηση. Επομένως, αυτό νομίζω είναι ένα θετικό συμπέρασμα αυτής της συνάντησης. Επομένως αυτή είναι μια καλή αρχή, ως ευχρηστούμε να προχωρήσουμε έτσι ώστε καταρχήν να ενσωματώσουμε εδώ και με την αποδελτίωση όλων αυτών των συνομιλιών όλα αυτά τα οποία αναφέρθηκαν, να έχουμε μια έκθεση καλύτερα συμπληρωμένη, το τι θα κάνουμε αλλά και πώς και με ποια διαδικασία και σε ποιο χρονικό διάστημα ούτως ώστε να γίνει πιο κατανοητή η κατάσταση των μέτρων. Θέλει κάνεις να συμπληρώσει κάτι;

ΞΑΝΘΑΚΟΣ: Θέλω εγώ να ρωτήσω κάτι. Μπορείτε να πάτε μερικές διαφάνειες πιο πίσω παρακαλώ; Είχατε πει τη σειρά, είχατε πρόγραμμα και δράσεις. Η προετοιμασία του σχεδίου δράσης εδώ ... Πού είμαστε τώρα; Είμαστε σε μια επικαιροποίηση του δεύτερου;

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Ναι αλλά αυτό γίνεται μια φορά και μετά...

ΞΑΝΘΑΚΟΣ: Δηλαδή μετά από αυτό το σχέδιο δράσης υπάρχει προετοιμασία για την υλοποίηση ή όχι;

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Αυτό είναι μια φορά για να δούμε ... αυτές είναι οι αρχικές συνθήκες...

ΞΑΝΘΑΚΟΣ: Τώρα θα βγει ένα πρόγραμμα μέτρων, δεν θα πρέπει να υπάρχει ένα σχέδιο να ακολουθηθεί για την υλοποίηση των μέτρων;

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Βεβαίως, αλλά δεν είναι η προετοιμασία είναι η αναθεώρηση του σχεδίου δράσης. Αν δείτε δηλαδή το άλλο σλάιντ είναι θέμα ορολογίας τώρα.

ΞΑΝΘΑΚΟΣ: Το σχέδιο δράσης ποιος θα το ενέκρινε;

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Εδώ η επιτροπή μας αλλά αυτό σχετίζεται με το άλλο σλάιντ δηλαδή το κυκλικό, δηλαδή υπάρχει μια αρχική κατάσταση και πρέπει αυτό να το συμπληρώσουμε και να το υλοποιήσουμε

ΞΑΝΘΑΚΟΣ: Όταν λέω σχέδιο δράσης το λέω πολύ συγκεκριμένα, γιατί έχει ένα πολύ συγκεκριμένο νόημα, το οποίο αναθεωρημένο πρόγραμμα μέτρων εάν το βγάζει η επιτροπή το βγάζει η επιτροπή αυτό δεν έχω καταλάβει, γιατί...

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Εμείς κάνουμε την εισήγηση και κοιτάζτε αυτό είναι η οδηγία πλαίσιο...

ΞΑΝΘΑΚΟΣ: Θα υλοποιηθούν με τον τρόπο που υλοποιείται η αρχική διάγνωση; Αυτό θέλω να πω, ρωτάω αν το σχέδιο δράσης θα το εγκρίνει αυτή η επιτροπή ή η άλλη.

ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Θα ήθελα να παρακαλέσω τις παρατηρήσεις σας να τις στείλετε μέχρι τέλος του μήνα. Έχουμε ήδη πάρει επιστολή από την ΕΕ, δηλαδή δε μπορούμε να καθυστερήσουμε, κοιτάζτε τώρα αν υπάρχει κάποια ένσταση ή κάτι σοβαρό να ειπωθεί, αν συμφωνείτε όλοι το πρακτικό θα αποτυπώνει τα διαμειφθέντα και αυτό θα υπογραφεί από όλους. Ευχαριστώ πολύ όλους.

Σύμφωνα με το άρθρο 3 του Κανονισμού Λειτουργίας της Επιτροπής, η ΕΕΘΠΕΣ ομόφωνα εισηγείται τα Προγράμματα Μέτρων προς έγκριση στον Υπουργό Αναπληρωτή Περιβάλλοντος.

Αθήνα, 24 Ιουλίου 2017

Η ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΗ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

**Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος
& Ειδικός Γραμματέας Υδάτων, ΥΠΕΝ**

Η Γενική Γραμματέας ΥΠΕΝ

Ιάκωβος Γκανούλης

Χριστίνα Μπαριτάκη

**Η Γενική Γραμματέας Χωρικού
Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος**

Ειρήνη Κλαμπατσέα

**Ο Γενικός Γραμματέας Υπουργείου
Εσωτερικών**

Κωνσταντίνος-Νικόλαος Πουλάκης

**Ο Γενικός Γραμματέας Υπουργείου
Οικονομίας και Ανάπτυξης**

Ηλίας Ξανθάκος

**Η Γενική Γραμματέας Οικονομικής
Πολιτικής Υπουργείου Οικονομικών**

Ελένη Παπαδοπούλου

**Ο Γενικός Γραμματέας Υπουργείου
Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής
Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής
Πολιτικής**

Διονύσης-Χαράλαμπος Καλαματιανός

**Ο Γενικός Γραμματέας Αιγαίου και
Νησιωτικής Πολιτικής Υπουργείου
Ναυτιλίας και Νησιωτικής
Πολιτικής**

Ιωάννης Γιαννέλλης-Θεοδοσιάδης

**Ο Γενικός Δ/ντης Γενικής Δ/σης Πολιτικής
Εθνικής Άμυνας και Διεθνών Σχέσεων
Υπουργείου Εθνικής Άμυνας**

Τρύφων Παρασκευόπουλος